

zondag 4 december 2016 morgendienst
(Avondmaalsviering)

IK BEN HET BROOD DAT LEVEN GEEFT

Psalm 23

Johannes 6, vers 1 t/m 14 en 26 t/m 35

Johannes beschrijft zeven wonderen van Jezus. Jezus had nog veel meer wonderen gedaan, 'maar als ik deze allemaal zou moeten opschrijven... dan zou de wereld te klein zijn voor deze boeken die dan geschreven moesten worden, zo schrijft Johannes aan het einde van zijn boek. Johannes heeft er zorgvuldig zeven uitgekozen. En deze zeven wonderen vertellen iets over Jezus. Johannes noemt de wonderen dan ook geen wonderen, maar tekenen. Ze verwijzen. Ze verwijzen naar Jezus. Het zijn aanwijzingen, hints, om te begrijpen, om te verstaan Wie Jezus is. Vanmorgen hebben wij ook over zo'n bijzonder teken, zo'n wonder gelezen, die wonderlijke maaltijd ergens aan de oever van het meer van Galilea. En ook dit wonder, dit teken, licht een tipje van de sluier op en laat ons iets zien van Wie Jezus is. Wij gaan in de preek zoeken naar de betekenis van dit teken. Wat wil dit teken u en mij nou precies vertellen over onze Heere?

Om dit teken dat Jezus doet, goed te verstaan, moeten wij ons eerst de geschiedenis van het volk Israël in de woestijn voor de geest halen. Dat vormt namelijk het achtergronddecor van wat er hier gebeurt aan de oever van het meer van Galilea. De tocht van het volk Israël door de woestijn..., hoe Mozes, of beter: hoe God, haar als een kudde door de woestijn heeft geleid..., hoe zij volledig van God afhankelijk was wat betreft voedsel en drank... en hoe betrokken de Heere God op Zijn volk was, ondanks al het gemopper en onbegrip. Nu, als je deze geschiedenis, die woestijnreis van het volk Israël in gedachten houdt..., dan gaan je opeens dingen opvallen in hoe Johannes dit wonder teken van Jezus beschrijft.

Johannes vertelt (vers 3) bijvoorbeeld dat Jezus op een berg ging zitten met Zijn discipelen. Nu, die berg doet terugdenken aan de berg Sinai, de berg Sinai waar het volk Israël tijdens haar woestijnreis een tijdje heeft gebivakkeerd en waar God Zich aan hen bekendmaakte. ... En nog iets anders: Johannes schrijft ter inleiding op het wonder dat Jezus straks zou gaan doen 'en het Pesachfeest, het feest van de joden was nabij'. Nu dat Pesachfeest, dat is precies het feest waarop het volk Israël elk jaar de uittocht uit Egypte herdenkt en viert. Het Pesachfeest, dat is het joodse feest waarop men viert dat God hen uit Egypte heeft bevrijd, om hen *via de woestijn* naar het Beloofde Land te brengen. ... En nog iets: dat de mensen rondom Jezus, die hele grote menigte van enkele duizenden mensen, straks op een wonderlijke manier eten in overvloed krijgen..., dan kan het niet anders, of dat doet ons terugdenken aan het manna... dat bijzondere goedje waarmee het volk Israël tijdens haar woestijnreis broodkoeken kon maken en zichzelf kon voeden. Dat dagelijkse manna, elke dag genoeg, nooit

teveel, nooit te weinig. Brood uit de hemel, zo werd het genoemd.

Nu, met deze geschiedenis van het volk Israël door de woestijn in ons achterhoofd, kunnen wij nu gaan ontdekken wat Johannes ons met de beschrijving van dit broodvermenig-vuldigingswonder wil laten zien van Jezus.

Allereerst laat Johannes zien hoe bijzonder betrokken Jezus is op de mensen die naar Hem toe zijn gekomen. Jezus zag de menigte mensen op Hem afkomen, 5000 man (en dat waren dan alleen nog maar misschien de mannen!) en het eerste wat Jezus dan zegt is: waar zullen wij broden kopen, zodat deze mensen kunnen eten? ... Over Mozes staat geschreven dat hij het op een keer tot God heeft uitgeroepen: 'hoe kan ik deze mensen nu van voedsel voorzien? Waar zou ik vlees vandaan moeten halen? Wat voor een geweldige last heeft U op mijn schouders gelegd!' Maar hier staat nu niet Mozes op de berg. Hier staat Jezus. En Jezus wist wat Hij deed, zo schrijft Johannes. Jezus stelde weliswaar die vraag aan Filippus 'hoe moeten wij dit doen?', maar Jezus wist Zelf het antwoord al. Want *Hij* zal deze grote menigte van voedsel voorzien.

Prachtig hoe Jezus Zich ontfermde over deze mensen. Jezus zei niet: 'nou, dat voedsel, daar hadden zij zelf maar aan moeten denken hoor! Je kunt toch niet verwachten dat er in de open natuur een buffet voor 5000 man klaarstaat?' Nee, Jezus sloeg Zijn ogen op, zo staat er... Hij zag hen aankomen, ja Hij keek naar hen uit... *en in Hem brandde het verlangen om Gastheer voor deze mensen te zijn.*

Wij zien hier een Gastheer, die zijn gasten verwelkomt... en hen natuurlijk niet met een lege maag naar huis wil sturen. Of met een ander beeld: wij zien hier een Herder die zijn schapen in het gras wil laten weiden. Ik denk namelijk dat Johannes niet voor niets opeens dat bijzonder zinnetje er tussen schrijft (vers 10): 'en er was veel gras op die plaats'. Dat gras dat verwees naar die Herder die Zijn schapen naar de grazige weiden bracht. In Psalm 23, die wij hebben gelezen en gezongen, komen precies deze twee dingen naar voren: 'de HEERE is mijn Herder, mij ontbreekt niets. Hij doet mij neerliggen in grazige weiden.' En dan aan het einde van de psalm: 'U maakt voor mij de tafel gereed'. Hier in Jezus zien wij de Herder en Gastheer Zelf.

Mozes wist niet wat hij met dat volk en al haar behoeften en verlangens aan moest. Radeloos riep hij het uit tot God, toen het volk op hem afkwam in de woestijn. Maar hier zien wij nu niet Mozes. Hier zien wij Jezus. En in Jezus zien wij God Zelf. De Herder en Gastheer Zelf. En Jezus wil niets liever dan Gastheer en Herder van dit volk zijn. Hij geeft. ... Hij eist dus niet. Hij wijst de menigte niet op haar eigen verantwoordelijkheid. Hij wijst niet terecht. Hoewel al deze dingen ook bij God horen. Hier zien wij de Gastheer Die overvloedig geeft. Hier zien wij die Herder Die Zijn schapen met liefde weidt. Hier zien wij wat de Herder en Gastheer ten diepste voor de mensen over heeft. Want eigenlijk is die overvloed aan brood niet eens het grootste wonder. Het gevaar is dat je daar bij blijft hangen: 'hoe kan dat nu?' Nee, Jezus gaat later het gesprek aan met deze mensen die door Hem zijn gevoed. Hij wijst hen erop om niet bij dat

broodwonder te blijven hangen, want het echte brood dat men nodig heeft, dat is niet dat gerstebrood wat door Hem werd vermenigvuldigt... *het echte brood dat men nodig heeft, dat is Jezus Zelf. Ik ben het Brood des levens.* Het overvloedige brood verwees naar de overvloed die Jezus aan de mensen wil geven: Zichzelf wil Hij aan hen geven. Jezus wilde met dit broodwonder duidelijk maken: Ik wil overvloedig geven. Ik wil niets liever dan Mijzelf voor jullie geven..., zodat jullie gevoed zullen worden tot in het eeuwige leven.

Daarom misschien mocht er niets van dat brood weggegooid worden. Alles moest verzameld worden om straks weer uitgedeeld. Ja, logisch, want wat een kostbaar brood! Wat een kostbare maaltijd! Jezus geeft Zichzelf! Hij zag de mensen komen... en het enige waaraan Hij op dat moment dacht, was: 'deze mensen hebben brood nodig. Deze mensen hebben *Mij* broodnodig. Ik wil Mij voor hen geven, door Mij als brood te laten breken'.

Ik denk hè dat God zo ook vanmorgen naar u en jou heeft gekeken. Wij zijn hier vanmorgen ook als een grote menigte, als een kudde bij elkaar gekomen. Misschien kwam u of jij uit verlangen. Of gewoon als een kuddedier. Maar Jezus zag u vanmorgen al komen en in Zijn hart brandt datzelfde verlangen als wat Hij toen voelde, toen aan de oever van het meer van Galilea: Hij wil Zichzelf vanmorgen aan u geven. Dat Gastheer wacht op u met Zijn brood, waarmee Hij u vanmorgen wil voeden. Hij geeft Zichzelf aan u. Hij heeft Zichzelf voor u overgeven. Hij is die weg gegaan van kribbe tot kruis. Van een armzalige geboorte tot een vreselijk vernederend en uiterst pijnlijk levenseinde. Om uw en mijn honger te stillen..., om ons te voeden met Zijn genade, Zijn liefde, met Zijn leven..., eeuwig leven.

Jezus geeft. Hij geeft Zichzelf. ... En Jezus geeft *genoeg*. Ja, *overvloedig!* Er is genoeg voor iedereen. Ik denk dat er toen een heel bont gezelschap daar in het gras heeft gezeten. Ik stel mij zo voor: mensen die vol verlangen naar Jezus waren gekomen. Mensen die nog zo hun vragen hadden over Jezus. Mensen die diepe liefde voor Jezus voelden en van wie hun hart harder begon te kloppen als zij Jezus zagen en hoorden. Maar ook mensen die misschien gewoon wat meegelopen waren met de groep en niet zulke diepe gevoelens en ervaringen kenden en misschien wel worstelden met allerlei twijfels. Maar voor *al* deze mensen was er brood! Mooi hè?... Zo mogen wij vanmorgen avondmaal vieren met een bonte menigte mensen die straks hier gaat zitten. Mensen met heel veel gevoelens en diepe liefde voor Jezus. Maar ook mensen die van Jezus houden, maar veel minder uitbundig zijn. Mensen die wel naar de Avondmaalstafel willen rennen. En mensen die het lastig vinden, omdat zij de ogen van anderen voelen prikken en zo worstelen met zichzelf. Al die verschillende mensen zaten bij elkaar in het gras rondom Jezus... en voor ieder van hen was er brood. Brood des levens. Komt u ook in het gras erbij zitten?

Er was genoeg voor iedereen. Ze hadden dan ook niets meer nodig. Zo wijst Jezus met deze maaltijd op Zichzelf: als je Mij brood eet..., ja, als je jouw leven

met Mij voedt... als Ik de belangrijkste bestaans-behoefte van jouw leven mag zijn..., dan heb je niets anders meer nodig. 'Je zult tot in eeuwigheid niet meer honger en niet meer dorsten', zegt Jezus. Je levensdorst, je levenszin, de reden waarom je leeft... is namelijk in Jezus te vinden. Hij is het houvast, waar je je aan vast kan houden, als het stormt in je leven en je meegetrokken wordt door de stromen.. Hij is de grond van je bestaan, als alles misschien wankelt in je leven. Maar ook als het misschien gewoon goed gaat in je dagelijkse leven: neem dit Brood, voed je met het Brood des levens, met Jezus Zelf, want Hij is het doel en de zin van je leven. Hij is je Redder, Degene die jou in de armen van de hemelse Vader wil brengen. Hij is Degene Die je met Zijn brood rijk wilt zegenen... en die straks voor eeuwig Zijn tafel met je wil delen.

Dit brood heb je nodig. Je hebt Mij nodig, zo zegt Jezus met klem. Vul je leven daarom niet met allerlei fastfood. Je leven blijft niet gezond als je alleen zo'n snelle hap neemt. Een gevulde maag, maar ook zo weer een leeg gevoel van binnen. Nee, neem het ware voedsel tot je. Het Brood des levens dat je eeuwig leven geeft.

Het volk Israel kreeg manna in de woestijn. Precies genoeg brood voor iedere dag voor elke Israëliet. Dat was toen..., maar nu bij Jezus bleven er maar liefst twaalf manden over. Als teken dat er genoeg was voor al de mensen uit allerlei volken en landen die later tot Jezus zouden komen. ... Nu, vandaag staan die manden van de discipelen in ons midden. Daarom moesten zij bewaard worden. Kom straks maar zitten. Ook voor ons is er Brood. ... Brood des Levens. ... Jezus geeft Zichzelf. ... Hij geeft genoeg. ... Genoeg om er eeuwig van te leven.

